

Perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 8 puhemiesneuvoston ehdotuksesta eduskunnan työjärjestyksen ja eduskunnan vaalisäännön muuttamisesta

Eduskunta on 14 päivänä syyskuuta 1990 lähettänyt perustuslakivaliokuntaan edellä mainitun puhemiesneuvoston ehdotuksen.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina eduskunnan pääsihteeri Erkki Ketola ja vanhempi eduskuntas sihteeri Jouni Vainio eduskunnan kansliasta, lainsäädäntöjohtaja Matti Niemivuori ja lainsäädäntöneuvos Eero J. Aarnio oikeusministeriöstä, professori Mikael Hidén, professori Antero Jyränki, apulaisprofessori Martti Noponen, tutkijaprofessori Jaakko Nousiainen ja professori Ilkka Saraviita.

Käsiteltyään asian perustuslakivaliokunta esittää kunnioittaen seuraavaa.

Puhemiesneuvosto ehdottaa eduskunnan työjärjestykseen tehtäväksi eräitä muutoksia lähinnä valiokuntalaitoksen organisaation uudistamiseksi sekä valiokuntien toimintatapojen osalta. Lisäksi työjärjestyksestä ehdotetaan muutettavaksi niitä valtiopäiväjärjestyksen muu-

toksia vastaavasti, joita on ehdotettu hallituksen esityksessä n:o 89.

Ehdotukseen sisältyvät eduskunnan työjärjestyksen ja eduskunnan vaalisäännön muutokset olisi päätettävä tulemaan voimaan samaan aikaan kuin mainittuun hallituksen esitykseen sisältyvä laki valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta eli niin, että uusia säännöksiä voidaan soveltaa seuraavan vaalikauden alusta.

Puhemiesneuvoston ehdotuksen perusteluissa mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää ehdotuksia tarpeellisina ja puoltaa niiden hyväksymistä sellaisinaan.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan työjärjestyksen ja eduskunnan vaalisäännön muuttamisesta hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 1990

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Zyskiewicz, jäsenet Häkämies, Jansson, Jäätteen-

mäki, Kekkonen, Laitinen, Männistö, Pohjola, Pokka, Puisto ja Vistbacka sekä varajäsen Anttila.

Vastalause

Perustuslakivaliokunnan mietintöön n:o 8 ehdotuksesta eduskunnan työjärjestyksen ja vaalisäännön muuttamisesta haluan lausua eriävänä käsityksenäni työjärjestyksen 10 §:n osalta seuraavaa:

Eduskunnan valiokuntalaitoksen toiminnan tehostaminen ja edustajien sijoittuminen taroituksenmukaisimmalla tavalla valiokuntiin kohdistaa huomioni nykyisen puolustusasiainvaliokunnan tarpeellisuuteen. Olen ehdottanut

perustuslakivaliokunnalle, että puolustusasiainvaliokunta nykymuodossaan lakkautettaisiin ja että sen tehtävät siirrettäisiin pääosin ulkoasiainvaliokuntaan. Ehdotustani perustelen seuraavilla asiaperusteilla:

Puolustusvoimien toiminnan materiaalista perustaa koskevat kysymykset — siltä osin kuin ne eivät kuulu valtionvarainvaliokunnan puolustusjaostolle — tulisi käsitellä ehdotukseni mukaan eduskunnan ulkoasiainvaliokunnassa. Tätä ratkaisua puoltaa aseellisen puolustusvalmiuden elimellinen kytkeytyminen Suomen harjoittaman turvallisuuspolitiikan kokonaisuuteen, jonka ensisijaisen arsenaalin muodostaa Suomen harjoittama puolueettomuuspolitiikka ja pyrkimykset tulevien kriisien rauhanomaiseen ratkaisemiseen. Jotta tätä politiikkaa voitaisiin harjoittaa johdonmukaisesti, kysymykset Suomen varustautumisen määrällisestä ja laadullisesta tasosta tulisi käsitellä yhdessä muiden ulkoasioiden, toisin sanoen turvallisuuspolitiikkaan vaikuttavien perusteiden kanssa.

Puolustusvaliokunnan käsittelemät kriisivalmiuteen liittyvät ja muut kysymykset voitaisiin jakaa ulkoasiainvaliokunnan, perustuslakivaliokunnan sekä lakivaliokunnan kesken. Edelleen puolustusvoimien sisäisiin suhteisiin liittyvät kysymykset, esimerkiksi varusmiesten ja siviilipalvelusmiesten oikeusturvaan liittyvät asiat, kuuluvat luontevimmin lakivaliokunnan nykyisellään käsittelemiin ongelmakokonaisuuksiin.

Näillä perusteilla tulisi eduskunnan työjärjestyksen 10 §:ään sisältyvästä, eduskunnan pysyvien valiokuntien luettelosta poistaa maininta puolustusvaliokunnasta.

Ehdotankin,

että valiokunnan mietintöön sisältyvä ehdotus eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta hyväksyttäisiin muutoin sellaisenaan, paitsi että sen 10 §:n 2 momentista poistettaisiin sana ”puolustusvaliokunta”.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 1990

Lauha Männistö